

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 décembre 2005

PROJET DE LOI
**relatif au Pacte de solidarité
entre les générations**

AMENDEMENTS

présentés après le dépôt du rapport

N° 1 DE M. DRÈZE

Art. 1er

Dans l'intitulé, remplacer les mots «relatif au Pacte de solidarité entre les générations» par les mots «relatif à la réforme des mécanismes de solidarité entre les générations».

JUSTIFICATION

Ce nouvel intitulé vise à rapprocher l'intitulé du projet de son contenu réel. Dans la mesure où les dispositions du projet sont d'initiative gouvernementale et n'ont pas été approuvées par les partenaires sociaux, il ne peut plus être question d'un «pacte» de solidarité, sauf à considérer que le gouvernement a fait un pacte avec lui-même.

Documents précédents :

Doc 51 2128/ (2005/2006) :

- 001 : Projet de loi.
- 002 : Erratum.
- 003 à 011 : Amendements.
- 012 et 013 : Rapport.
- 014 : Texte adopté par la commission.
- 015 : Rapport.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 december 2005

WETSONTWERP

**betreffende het
Generatiepact**

AMENDEMENTEN

voorgesteld na de indiening van het verslag

Nr. 1 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 1

In het opschrift, de woorden «betreffende het Generatiepact» vervangen door de woorden «betreffende de hervorming van de solidariteitsmechanismen tussen de generaties».

VERANTWOORDING

Dit nieuwe opschrift strekt ertoe het opschrift van het wetsontwerp dichter bij de reële inhoud ervan te brengen. Aangezien de maatregel of de bepalingen van het wetsontwerp een initiatief van de regering zijn en niet door de sociale partners zijn goedgekeurd, kan er geen sprake zijn van een «pact», tenzij men ervan uitgaat dat de regering een pact met zichzelf gesloten heeft.

Voorgaande documenten :

Doc 51 2128/ (2005/2006) :

- 001 : Wetsontwerp.
- 002 : Erratum.
- 003 tot 011 : Amendementen.
- 012 en 013 : Verslagen.
- 014 : Tekst aangenomen door de commissie.
- 015 : Verslag.

N° 2 DE M. DRÈZE

Art. 5

Insérer un § 4bis, rédigé comme suit:

«§ 4bis. — En ce qui concerne les montants affectés au secteur des pensions, le gouvernement soumettra, pour avis, la décision visée au § 1er au Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions».

JUSTIFICATION

Le Comité Consultatif pour le secteur des pensions a été institutionnalisé par l'arrêté royal du 5 octobre 1994 afin d'instaurer un dialogue structurel et permanent entre l'autorité, le ministre et les pensionnés. Il représente ainsi le droit pour les personnes âgées de participer au débat public les concernant.

Formellement, ses compétences sont les suivantes:

- Donner avis de sa propre initiative, ou sur demande du ministre qui a les Pensions dans ses attributions;
- Délibérer chaque année sur la politique de ce ministre;
- Evaluer la qualité des services rendus par les administrations de pension en faveur des pensionnés.

Il nous paraît logique, au vu des missions formelles qui lui ont été confiées, mais aussi de l'esprit dans lequel il a été créé, de solliciter pour avis le Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions dans le cadre d'une décision aussi importante qu'est l'affectation bisannuelle d'une enveloppe financière pour la revalorisation des pensions des travailleurs indépendants.

Nr. 2 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 5

Een § 4bis invoegen, luidende:

«§ 4bis. — In verband met de bedragen die aan de pensioensector zijn toegewezen, zal de regering de in § 1 bedoelde beslissing voor advies aan het Raadgevend Comité voor de pensioensector voorleggen.».

VERANTWOORDING

Het Raadgevend Comité voor de pensioensector werd geïnstitutionaliseerd door het koninklijk besluit van 5 oktober 1994 teneinde een structurele en permanente dialoog tussen de autoriteit, de minister en de gepensioneerden in te stellen. Het Comité vertegenwoordigt aldus het recht voor de ouderen om deel te nemen aan het openbaar debat dat hen aanbelangt.

Formeel zijn de bevoegdheden van het Comité de volgende:

- op eigen initiatief of op verzoek van de voor pensioenen bevoegde minister advies uitbrengen;
- jaarlijks beraadslagen over het beleid van de minister;
- de kwaliteit evalueren van de diensten, geleverd door de pensioenadministraties ten gunste van de gepensioneerden;

Gelet op de formele opdrachten die het Comité werden toevertrouwd, maar ook op de geest waarin het Comité werd opgericht, lijkt het logisch het advies in te winnen van het Raadgevend Comité voor de pensioensector in het raam van een zo belangrijke beslissing als de tweejaarlijkse toewijzing van een financiële enveloppe voor de herwaardering van de pensioenen van de zelfstandigen.

N° 3 DE M. DRÈZE

Art. 72

Insérer un § 4bis:

«§ 4bis. — En ce qui concerne les montants affectés au secteur des pensions, le gouvernement soumettra, pour avis, la décision visée au § 1er au Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions».

JUSTIFICATION

Le Comité Consultatif pour le secteur des pensions a été institutionnalisé par l'arrêté royal du 5 octobre 1994 afin d'instaurer un dialogue structurel et permanent entre l'autorité, le ministre et les pensionnés. Il représente ainsi le droit pour les personnes âgées de participer au débat public les concernant.

Nr. 3 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 72

Een § 4bis invoegen, luidende:

«§ 4bis. — In verband met de bedragen die aan de pensioensector zijn toegewezen, zal de regering de in § 1 bedoelde beslissing voor advies aan het Raadgevend Comité voor de pensioensector voorleggen.».

VERANTWOORDING

Het Raadgevend Comité voor de pensioensector werd geïnstitutionaliseerd door het koninklijk besluit van 5 oktober 1994 teneinde een structurele en permanente dialoog tussen de autoriteit, de minister en de gepensioneerden in te stellen. Het Comité vertegenwoordigt aldus het recht voor de ouderen om deel te nemen aan het openbaar debat dat hen aanbelangt.

Formellement, ses compétences sont les suivantes:

- donner avis de sa propre initiative, ou sur demande du ministre qui a les Pensions dans ses attributions;
- délibérer chaque année sur la politique de ce ministre;
- évaluer la qualité des services rendus par les administrations de pension en faveur des pensionnés.

Il nous paraît logique, au vu des missions formelles qui lui ont été confiées, mais aussi de l'esprit dans lequel il a été créé, de solliciter pour avis le Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions dans le cadre d'une décision aussi importante qu'est l'affectation bisannuelle d'une enveloppe financière pour la revalorisation des pensions des travailleurs salariés.

N° 4 DE M. DRÈZE

Art. 7

Compléter le § 2 par les mots:

«Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions» après les mots «Comité de Gestion de l'Office national des pensions».

JUSTIFICATION

Le Comité Consultatif pour le secteur des pensions a été institutionnalisé par l'arrêté royal du 5 octobre 1994 afin d'instaurer un dialogue structurel et permanent entre l'autorité, le ministre et les pensionnés. Il représente ainsi le droit pour les personnes âgées de participer au débat public les concernant.

Formellement, ses compétences sont les suivantes:

- Donner avis de sa propre initiative, ou sur demande du ministre qui a les Pensions dans ses attributions;
- Délibérer chaque année sur la politique de ce ministre;
- Evaluer la qualité des services rendus par les administrations de pension en faveur des pensionnés.

Il nous paraît logique, au vu des missions formelles qui lui ont été confiées, mais aussi de l'esprit dans lequel il a été créé, de solliciter pour avis le Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions en ce qui concerne les modalités concrètes de l'octroi d'un bonus à la pension.

Formeel zijn de bevoegdheden van het Comité de volgende:

- op eigen initiatief of op verzoek van de voor pensioenen bevoegde minister advies uitbrengen;
- jaarlijks beraadslagen over het beleid van de die minister;
- de kwaliteit evalueren van de diensten, geleverd door de pensioenadministraties ten gunste van de gepensioneerden;

Gelet op de formele opdrachten die het Comité werden toevertrouwd, maar ook op de geest waarin het Comité werd opgericht, lijkt het logisch het advies in te winnen van het Raadgevend Comité voor de pensioensector in het raam van een zo belangrijke beslissing als de tweejaarlijkse toewijzing van een financiële enveloppe voor de herwaardering van de pensioenen van de loontrekkenden.

Nr. 4 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 7

Paragraaf 2 aanvullen met de woorden:

«en van het Raadgevend Comité voor de pensioensector».

VERANTWOORDING

Het Raadgevend Comité voor de pensioensector werd geïnstitutionaliseerd door het koninklijk besluit van 5 oktober 1994 teneinde een structurele en permanente dialoog tussen de autoriteit, de minister en de gepensioneerden in te stellen. Het Comité vertegenwoordigt aldus het recht voor de ouderen om deel te nemen aan het openbaar debat dat hen aanbelangt.

Formeel zijn de bevoegdheden van het Comité de volgende:

- op eigen initiatief of op verzoek van de voor pensioenen bevoegde minister advies uitbrengen;
- jaarlijks beraadslagen over het beleid van de die minister;
- de kwaliteit evalueren van de diensten, geleverd door de pensioendiensten ten gunste van de gepensioneerden;

Gelet op de formele opdrachten die het Comité werden toevertrouwd, maar ook op de geest waarin het Comité werd opgericht, lijkt het logisch het advies in te winnen van het Raadgevend Comité voor de pensioensector in verband met de concrete wijze waarop invulling zal worden gegeven aan de toeënking van een pensioenbonus.

N° 5 DE M. DRÈZE

Art. 11

Dans le § 10, proposé, compléter la phrase introductive par les mots «et du Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions».

JUSTIFICATION

Le Comité Consultatif pour le secteur des pensions a été institutionnalisé par l'arrêté royal du 5 octobre 1994 afin d'instaurer un dialogue structurel et permanent entre l'autorité, le ministre et les pensionnés. Il représente ainsi le droit pour les personnes âgées de participer au débat public les concernant.

Formellement, ses compétences sont les suivantes:

- Donner avis de sa propre initiative, ou sur demande du ministre qui a les Pensions dans ses attributions;
- Délibérer chaque année sur la politique de ce ministre;
- Evaluer la qualité des services rendus par les administrations de pension en faveur des pensionnés.

Il nous paraît logique, au vu des missions formelles qui lui ont été confiées, mais aussi de l'esprit dans lequel il a été créé, de solliciter pour avis le Comité Consultatif pour le Secteur des Pensions en ce qui concerne des modifications relatives au droit minimum par année de carrière.

N° 6 DE M. DRÈZE

Art. 7

Au § 1er, remplacer les mots «...qui a atteint l'âge de 62 ans accompli ou qui prouve une carrière d'au moins 44 années civiles ...» par les mots «...qui prouve une carrière d'au moins 38 années civiles...».

JUSTIFICATION

En Belgique, la durée moyenne d'une carrière est de 36 ans, et l'âge moyen de sortie de la vie active est de 58 ans. La période critique, au cours de laquelle un travailleur salarié prend éventuellement la décision de prolonger sa carrière professionnelle ou pas, est donc largement dépassée au moment où la mesure proposée par le gouvernement déploie ses effets. Celle-ci ne présente donc qu'un faible caractère incitatif pour le travailleur à prolonger sa carrière professionnelle.

Nr. 5 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 11

De inleidende zin van de ontworpen § 10 aanvullen als volgt:

«en van het Raadgevend Comité voor de pensioen-sector».

VERANTWOORDING

Het Raadgevend Comité voor de pensioensector werd geïnstitutionaliseerd bij het koninklijk besluit van 5 oktober 1994, teneinde een structurele en continue dialoog in te stellen tussen de overheid, de minister en de gepensioneerden. Aldus geeft het Comité gestalte aan het recht van de bejaarden om te participeren aan het openbaar debat over aangelegenheden die hen betreffen.

Formeel beschikt het Comité over de volgende bevoegdheden:

- het brengt advies uit op eigen initiatief of op vraag van de minister die de Pensioenen onder zijn bevoegdheid heeft;
- het bespreekt jaarlijks de beleidsverklaring van de voormalde minister;
- ten behoeve van de gepensioneerden evalueert het de kwaliteit van de dienstverlening door de pensioendiensten.

Gelet op de uitdrukkelijke taken waarmee het Comité is belast, alsook op de geest waarin het werd opgericht, lijkt het logisch dat tevens het Raadgevend Comité voor de pensioensector zou worden aangezocht om advies uit te brengen over de in uitzicht gestelde wijzigingen van het minimumrecht per loopbaanjaar.

Nr. 6 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 7

In § 1, de woorden «de werknemer die de volle leeftijd van 62 jaar heeft bereikt of een loopbaan van minstens 44 kalenderjaren bewijst» vervangen door de woorden «een loopbaan van minstens 38 kalenderjaren bewijst».

VERANTWOORDING

De gemiddelde loopbaan in België duurt 36 jaar, en gemiteld treedt men op 58 jaar uit het beroepsleven. Op het ogenblik dat de door de regering in uitzicht gestelde maatregel toepassing vindt, is de «kritieke» periode waarin een werknemer de beslissing neemt zijn beroepsloopbaan al dan niet te verlengen, dus al ruim voorbij. Die maatregel heeft derhalve maar een beperkte invloed op de werknemer om zijn loopbaan voort te zetten.

N° 7 DE M. DRÈZE

Art. 7

Apporter les modifications suivantes:

A) compléter cet article par un § 1^{erbis}, rédigé comme suit:

«§ 1^{erbis}. «Le bonus représentera au moins une augmentation de 3,3 points de pourcent du droit à la pension par année de travail supplémentaire, à partir de 38 années de carrière professionnelle».

B) supprimer le § 2, 1°.

JUSTIFICATION

Il importe qu'un montant minimum pour le bonus soit garanti par le projet de loi. Nous proposons de calculer celui-ci à partir du droit à la pension. Actuellement, le droit à la pension augmente de 1/45ème, ou 2,2 points de pourcent pour chaque année supplémentaire d'activité professionnelle. Cette augmentation du droit serait majorée, par année de travail supplémentaire à partir de 38 ans de carrière, de sorte que le travailleur percevrait un gain additionnel de 3,3% (1,5/45), et non plus de 2,2% (1/45) sur le montant de sa pension. Ainsi, une personne qui travaille 39 ans, soit trois années en plus que la durée moyenne actuelle de la carrière, recevrait un montant de pension équivalent à 101,1% de ce qui prévaut actuellement, dans les mêmes conditions.

N° 8 DE M. DRÈZE

Art. 31

Insérer l'alinéa suivant *in limine*:

«Il faut entendre par entreprise en restructuration l'entreprise qui procède à un licenciement collectif, tel que définit à l'article 9 de l'arrêté royal du 7 décembre 1992 relatif à l'octroi d'allocations de chômage en cas de prépension conventionnelle, et qui enregistre dans les comptes annuels des deux exercices précédant la période pour laquelle la reconnaissance est demandée un résultat d'exploitation avant impôt inférieur à 5% du chiffre d'affaire ou un résultat d'exploitation avant impôt inférieur à 5% des fonds propres.».

JUSTIFICATION

Nous souhaitons supprimer les mesures prises dans le cadre du Pacte de solidarité entre les générations en ce qui concerne les restructurations (à savoir en particulier la mise sur pieds de cellules pour l'emploi et la restriction de l'accès à la prépension pour restructuration qui en découle).

Nr. 7 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 7

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) dit artikel aanvullen met een § 1bis, luidende:

«§ 1bis. De bonus stemt overeen met een verhoging van het pensioenrecht van ten minste 3,3 procentpunten per bijkomend arbeidsjaar vanaf een beroepsloopbaan van 38 jaar;»;

B) in § 2, het punt 1° weglaten.

VERANTWOORDING

Het minimumbedrag van de pensioenbonus behoort in de wet te worden verankerd. De indiner stelt voor die bonus te berekenen op grond van het pensioenrecht. Het pensioenrecht stijgt momenteel met 1/45ste, of met 2,2% voor elk bijkomend jaar beroepsactiviteit. Krachtens het amendement zou die stijging van het pensioenrecht per bijkomend arbeidsjaar vanaf 38 jaar loopbaan worden vermeerderd, zodat het pensioenbedrag van de werknemer in plaats van met 2,2% (1/45) voortaan met 3,3% (1,5/45) zou stijgen. Zodoende zou iemand die 39 jaar heeft gewerkt, dus 3 jaar méér dan het huidige loopbaangemiddelde, recht hebben op een pensioenbedrag dat ten opzichte van de huidige regeling 101,1% zou bedragen.

Nr. 8 VAN DE HEER DRÈZE

Art. 31

***In limine* een lid toevoegen, luidende:**

«Onder «onderneming in herstructureren» wordt verstaan de onderneming die overgaat tot een collectief ontslag zoals bedoeld in artikel 9 van het koninklijk besluit van 7 december 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidssuitkeringen in geval van collectief brugpensioen, en die in de jaarrekeningen van de twee boekjaren die voorafgaan aan de periode waarvoor de erkenning wordt aangevraagd, een exploitatieleresultaat voor belastingen optekent dat lager ligt dan 5% van het omzetcijfer dan wel van het eigen vermogen.».

VERANTWOORDING

We willen komaf maken met de maatregelen die in het Generatiepact in uitzicht worden gesteld in verband met de herstructureringen, inzonderheid de oprichting van de «tewerkstellingscellen» en de daaruit voortvloeiende beperking van de toegang tot het brugpensioen wegens herstructurering.

En effet, le mécanisme présenté par le gouvernement nous semble difficile à mettre en œuvre, vexatoire pour les travailleurs qui perdent leur emploi et n'a de plus pas été concerté avec les Régions (qui mettent également sur pieds des cellules pour l'emploi).

Le mécanisme présenté par le gouvernement risque de plus de freiner le départ à la prépension des travailleurs plus âgés dans le cadre de restructurations d'entreprises qui connaissent des difficultés financières et en conséquence de provoquer des licenciements secs au niveau des derniers entrés dans l'entreprise.

Nous proposons en échange de redéfinir de manière plus stricte la notion d'entreprise en restructuration. Nous pensons en effet que de nombreuses entreprises procèdent à des restructurations alors qu'elles présentent des bénéfices substantiels. Nous pensons que la notion de restructuration doit être davantage limitée aux entreprises qui connaissent des difficultés financières et de ce fait rapprocher la définition de «l'entreprise en restructuration» à celle de «l'entreprise en difficulté».

En conséquence, n'auraient accès à la prépension que les travailleurs lié à cette nouvelle définition de l'entreprise en restructuration.

La définition que nous proposons est la suivante: il faut entendre par entreprise en restructuration l'entreprise qui procède à un licenciement collectif et qui enregistre dans les comptes annuels des deux exercices précédant la période pour laquelle la reconnaissance est demandée un résultat d'exploitation avant impôt inférieur à 5% du chiffre d'affaire ou un résultat d'exploitation avant impôt inférieur à 5% des fonds propres.

La redéfinition de l'entreprise en restructuration telle que nous la proposons ici permettra de responsabiliser les entreprises concernées par rapport à leur politique de gestion des ressources humaines.

Par ailleurs, cela permettra également de ne pas faire peur aux travailleurs qui sont victimes des difficultés financières de l'entreprise en leur garantissant l'accès à la prépension en cas de restructuration justifiée par la situation financière de l'entreprise.

N° 9 DE M. DRÈZE ET MME GENOT

Art. 73

Remplacer les mots «Pour l'année 2008...» par les mots «Pour les années 2006, 2007 et 2008...».

De door de regering voorgestelde regeling lijkt ons immers moeilijk uitvoerbaar en «pesterig» voor de werknemers die hun baan hebben verloren; voorts is er omtrent die regeling geen overleg geweest met de gewesten (ook zij voorzien in dergelijke werkgelegenheidscellen).

De door de regering voorgestelde regeling zou er boven-dien kunnen toe leiden dat in ondernemingen in herstructurering die in financiële moeilijkheden verkeren, oudere werknemers moeilijker met brugpensioen kunnen gaan, wat dan weer kan meebrengen dat de mensen die het laatst in dienst zijn gekomen, gewoon aan de deur worden gezet.

Wij stellen voor het begrip «onderneming in herstructurering» anders en strikter te bepalen. Volgens ons gaan veel ondernemingen immers over tot herstructurering ofschoon ze redelijk wat winst genereren. Het begrip «herstructurering» zou ons inziens dus alleen gelden voor de ondernemingen die in financiële moeilijkheden verkeren. Zulks brengt mee dat het begrip «onderneming in herstructurering» dichter zou aanleunen bij «onderneming in moeilijkheden».

Een en ander betekent dat de toegang tot het brugpensioen voorbehouden zou zijn tot de werknemers uit een onderneming die voldoet aan die nieuwe definitie van «onderneming in herstructurering».

De door ons aangereikte definitie zou luiden als volgt: onder «onderneming in herstructurering» wordt verstaan de onderneming die overgaat tot een collectief ontslag en die in de jaarrekeningen van de twee boekjaren die voorafgaan aan de periode waarvoor de erkenning wordt aangevraagd, een exploitatieleresultaat voor belastingen optekent dat lager ligt dan 5% van het omzetcijfer dan wel van het eigen vermogen.

Die nieuwe definitie van «onderneming in herstructurering», zoals we die bij dit amendement voorstellen, maakt het mogelijk de betrokken ondernemingen te responsabiliseren op het stuk van hun HR-beleid.

Die regeling biedt tevens de mogelijkheid dat de werknemers die te lijden zouden krijgen van de financiële moeilijkheden waarin hun onderneming verkeert, niet angstig hoeven te zijn, want in geval die onderneming ingevolge haar financieel moeilijke situatie overgaat tot herstructurering, krijgen zij de zekerheid dat ze met brugpensioen mogen gaan.

Nr. 9 VAN DE HEER DRÈZE EN MEVROUW GENOT

Art. 73

De woorden «voor het jaar 2008» vervangen door de woorden «voor de jaren 2006, 2007 en 2008».

JUSTIFICATION

Chaque année perdue dans la mise en place d'un tel mécanisme structurel de liaison au bien-être ne fera qu'accroître le fossé entre le niveau des allocations sociales et celui des salaires des travailleurs.

N° 10 DE M. DRÈZE ET MME GENOT

Art. 71

Apporter les modifications suivantes:

a) au premier alinéa, premier tiret, remplacer les mots «une adaptation annuelle au bien-être de 0,5% de toutes les allocations sociales de remplacement» **par les mots** «une adaptation annuelle à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé, de toutes les allocations sociales de remplacement».

b) au premier alinéa, 2ème tiret, remplacer les mots «une adaptation annuelle au bien-être de 1% de toutes les allocations sociales forfaitaires» **par les mots** «une adaptation annuelle de toutes les allocations sociales forfaitaires à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé».

c) au premier alinéa, 3ème tiret, remplacer les mots «une augmentation annuelle de 1,25% des plafonds pris en compte pour le calcul des allocations sociales de remplacement» **par les mots** «une adaptation annuelle à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé des plafonds pris en compte pour le calcul des allocations sociales de remplacement».

d) premier alinéa, 4ème tiret, remplacer les mots «une augmentation annuelle de 1,25% du 'droit minimum par année de carrière'» **par les mots** «une adaptation annuelle à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé du 'droit minimum par année de carrière'».

JUSTIFICATION

Nous constatons, à la lecture du projet que le gouvernement ne prévoit pas explicitement la liaison automatique des allocations sociales à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé, laquelle représente l'évolution du bien-être de la population active. En particulier, l'évolution du montant des allocations sociales de remplacement (0,5%) est encore inférieure à l'évolution des salaires, ce qui implique automatiquement un décrochage du niveau de vie des allocataires sociaux par rapport à celui de l'ensemble de la population active. Le taux de pauvreté en Belgique risque ainsi de s'accroître toujours plus.

VERANTWOORDING

Elk jaar dat een dergelijke structurele regeling inzake welvaartsaanpassing niet wordt doorgevoerd, vergroot alleen maar de kloof tussen de sociale uitkeringen en de lonen van de werknemers.

Nr. 10 VAN DE HEER DRÈZE EN MEVROUW GENOT

Art. 71

De volgende wijzigingen aanbrengen:

a) in het eerste lid, eerste streepje, de woorden «een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5% van alle inkomenstevengende uitkeringen in de sociale zekerheid» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van alle inkomenstevengende uitkeringen in de sociale zekerheid aan de ontwikkeling van het algemene loonniveau in de privé-sector»;

b) in het eerste lid, tweede streepje, de woorden «een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1% van alle forfaitaire uitkeringen» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van alle forfaitaire uitkeringen aan de ontwikkeling van het algemene loonniveau in de privé-sector»;

c) in het eerste lid, derde streepje, de woorden «een jaarlijkse verhoging van 1,25% van de loongrenzen voor de berekening van de inkomenstevengende uitkeringen» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van de loongrenzen voor de berekening van de inkomenstevengende uitkeringen aan de ontwikkeling van het algemene loonniveau in de privé-sector»;

d) in het eerste lid, vierde streepje, de woorden «een jaarlijkse verhoging van 1,25% van het minimumrecht per loopbaanjaar» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van het minimumrecht per loopbaanjaar aan de ontwikkeling van het algemene loonniveau in de privé-sector».

VERANTWOORDING

Uit de analyse van het wetsontwerp blijkt dat de regering niet explicet voorziet in de automatische koppeling van de sociale uitkeringen aan de ontwikkeling van het algemene loonniveau in de privé-sector, dat een weergave vormt van de evolutie van de welvaart bij de actieve bevolking. Zo ligt in het bijzonder de evolutie van het bedrag van de inkomenstevengende uitkeringen (0,5%) een stuk onder de evolutie van de lonen. Zodoende groeit vanzelf de kloof tussen de levensstandaard van de uitkeringsgerechtigden en die van de hele actieve bevolking, wat dan weer meebrengt dat de armoedegraad in België steeds hoger dreigt te worden.

Seule une liaison automatique à l'évolution des revenus professionnels de la population active peut garantir une croissance parallèle à l'évolution du bien-être général.

N° 11 DE M. DRÈZE ET MME GENOT

Art. 72

Remplacer l'intitulé du Titre V, Chapitre 1er par l'intitulé suivant: «*Revalorisation des allocations de remplacement*».

JUSTIFICATION

Le projet de loi présenté par le gouvernement ne met pas en œuvre de véritable liaison au bien-être, mais plutôt un mécanisme de revalorisation des allocations sociales. Celui-ci s'apparente davantage à un ensemble de mesures de correction partielle des inégalités sociales.

Benoit DRÈZE (cdH)
Zoé GENOT (Ecolo)

N° 12 DE M. WATHELET

Art. 5

Remplacer l'intitulé du Titre II, Chapitre 2 par l'intitulé suivant: «*Revalorisation des allocations de remplacement*».

JUSTIFICATION

Le projet de loi présenté par le gouvernement ne met pas en œuvre de véritable liaison au bien-être, mais plutôt un mécanisme de revalorisation des allocations sociales. Celui-ci s'apparente davantage à un ensemble de mesures de correction partielle des inégalités sociales.

N° 13 DE M. WATHELET

Art. 6

Apporter les modifications suivantes:

a) au premier alinéa, premier tiret, remplacer les mots «une adaptation annuelle au bien-être de 0,5% de toutes les allocations sociales de remplacement» **par**

Alleen als de inkomensvervanging uitkeringen automatisch meegaan met de evolutie van de beroepsinkomsten van de actieve bevolking, kan worden gegarandeerd dat die uitkeringen parallel met de algemene welvaart stijgen.

Nr. 11 VAN DE HEER DRÈZE EN MEVROUW GENOT

Art. 72

Het opschrift van titel V, hoofdstuk 1, «Welvaarts-vastheid en sociale correcties» **vervangen door het volgende opschrift** «*Herwaardering van de inkomensvervanging uitkeringen*».

VERANTWOORDING

Krachtens het door de regering ingediende wetsontwerp komt er geen echte welvaartskoppeling, maar veeleer een regeling om de sociale uitkeringen te herwaarderen. Die regeling vormt dus een waaier van maatregelen die de sociale ongelijkheden maar ten dele bijsturen.

Nr. 12 VAN DE HEER WATHELET

Art. 5

Het opschrift van titel II, hoofdstuk 2, «Welvaarts-aanpassing» **vervangen door het volgende opschrift** «*Herwaardering van de inkomensvervanging uitkeringen*».

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp van de regering behelst geen echte welvaartsaanpassing, maar veeleer een regeling tot herwaardering van de sociale uitkeringen. Die heeft meer weg van een maatregelenpakket waarmee de sociale ongelijkheden ten dele worden weggewerkt.

Nr. 13 VAN DE HEER WATHELET

Art. 6

De volgende wijzigingen aanbrengen:

a) in het eerste lid, eerste streepje, de woorden «een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5% van alle inkomensvervanging uitkeringen in de sociale

les mots «une adaptation annuelle à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé, de toutes les allocations sociales de remplacement».

b) au premier alinéa, 2ème tiret, remplacer les mots «une adaptation annuelle au bien-être de 1% de toutes les allocations sociales forfaitaires» **par les mots** «une adaptation annuelle de toutes les allocations sociales forfaitaires à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé».

c) au premier alinéa, 3ème tiret, remplacer les mots «une augmentation annuelle de 1,25% des plafonds pris en compte pour le calcul des allocations sociales de remplacement» **par les mots** «une adaptation annuelle à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé des plafonds pris en compte pour le calcul des allocations sociales de remplacement».

JUSTIFICATION

Nous constatons, à la lecture du projet que le gouvernement ne prévoit pas explicitement la liaison automatique des allocations sociales à l'évolution du niveau général des salaires du secteur privé, laquelle représente l'évolution du bien-être de la population active. En particulier, l'évolution du montant des allocations sociales de remplacement (0,5%) est encore inférieure à l'évolution des salaires, ce qui implique automatiquement un décrochage du niveau de vie des allocataires sociaux par rapport à celui de l'ensemble de la population active. Le taux de pauvreté en Belgique risque ainsi de s'accroître toujours plus.

Seule une liaison automatique à l'évolution des revenus professionnels de la population active peut garantir une croissance parallèle à l'évolution du bien-être général.

Melchior WATHELET (cdH)

N° 14 DE MME GENOT ET M. DRÈZE

Art. 9

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

L'article 9 prévoit l'instauration d'un double plafond de calcul pour les pensions, le plafond qui s'appliquera aux périodes de chômage complet, prépensions à temps plein, interruption de carrière à temps plein et de crédit temps à temps plein et qui ne sera plus relevé à intervalle régulier. Tandis que le plafond pour les autres périodes d'activité ou pour les

zekerheid,» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van alle inkomensvervangende uitkeringen aan de evolutie van het algemeen salarisniveau in de privé-sector»;

b) in het eerste lid, tweede streepje, de woorden «een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1% van alle forfaitaire uitkeringen,» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van alle forfaitaire sociale uitkeringen aan de evolutie van het algemeen salarisniveau in de privé-sector»;

c) in het eerste lid, derde streepje, de woorden «een jaarlijkse verhoging met 1,25% van de grenzen in aanmerking genomen voor de berekening van de inkomensvervangende uitkeringen,» **vervangen door de woorden** «een jaarlijkse aanpassing van de grenzen voor de berekening van de inkomensvervangende sociale uitkeringen aan de evolutie van het algemeen salarisniveau in de privé-sector».

VERANTWOORDING

Wanneer we het ontwerp doornemen, constateren we dat de regering niet uitdrukkelijk voorziet in de automatische koppeling van de sociale uitkeringen aan de evolutie van het algemeen salarisniveau in de privé-sector, die de weergave is van de welvaartsevolutie onder de werkende bevolking. Meer bepaald ligt de evolutie van het bedrag van de vervangende sociale uitkeringen (0,5%) nog onder de salarisontwikkeling, wat automatisch impliceert dat het levenspeil van de uitkeringsstrekkers achterop raakt vergeleken bij dat van de beroepsbevolking als geheel. Aldus dreigt de armoedegraad in België almaar verder te stijgen.

Alleen een automatische koppeling aan de ontwikkeling van de beroepsinkomsten van de actieven kan borg staan voor een toename die gelijke tred houdt met de algemene welvaartsevolutie.

Nr. 14 VAN MEVROUW GENOT EN DE HEER DRÈZE

Art. 9

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Artikel 9 voorziet in een dubbel plafond voor de berekening van de pensioenen. Enerzijds een plafond dat van toepassing zal zijn op de «tijdvakken van volledige werkloosheid, voltijds brugpensioen, volledige beroepsloopbaanonderbreking en volledig tijdscrediet» en dat niet langer op geregelde tijdstippen zal worden opgetrokken. Anderzijds het plafond voor de

autres périodes assimilées (interruptions diverses à temps partiel, congé parental,...) continuera à être relevé régulièrement.

Cet article prévoit donc un décrochage accentué pour les pensions de certaines catégories. Inacceptable quand on sait déjà que les pensions ne représentent déjà plus que 31% du revenu moyen.

Inacceptable car il s'agit clairement d'un changement imprévisible pour des personnes qui ont choisi de faire valoir leur droit à une interruption de carrière ou à une prépension sans savoir que cela serait préjudiciable à leur pension. Inacceptable pour les chômeurs qui n'ont pas fait le choix d'être au chômage.

En commission des affaires sociales, un de nos amendements subsidiaires proposait de veiller au minimum à ce que le nouveau dispositif ne s'applique qu'aux nouveaux chômeurs complets, prépensionnés à temps plein, personnes en interruption de carrière à temps plein ou en crédit temps à temps plein débutant ces périodes à partir du 1er janvier 2008. Et cela afin de respecter l'accord du contrat de solidarité qui prévoyait de ne pas toucher aux prépensions existantes.

Pour préserver les petites pensions des travailleuses et travailleurs ayant des carrières incomplètes, il est indispensable que cet article soit retiré.

Zoé GENOT (Ecolo)
Benoît DRÈZE (cdH)

N° 15 DE MME GENOT

Art. 76

Compléter l'article 339, proposé, par un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Le Roi ne permettra pas une réduction de cotisation de sécurité sociale négative.».

JUSTIFICATION

Le Conseil national du travail dénonce la technique des cotisations de sécurité sociale négative: engager certains travailleurs permettrait de ne pas payer de cotisation mais en plus de réduire les cotisations globales payées par l'entre-

andere actieve tijdvakken of voor de andere, daarmee gelijkgestelde tijdvakken (diverse deeltijdse loopbaanonderbrekingen, ouderschapsverlof,...), dat daarentegen wél nog op geregelde tijdstippen zal worden opgetrokken.

Met andere woorden: ingevolge dit artikel zouden bepaalde categorieën van pensioenen nog meer achterop geraken op de andere categorieën. Zulks kan niet door de beugel, als men bedenkt dat het pensioenbedrag nu al nog slechts 31% van het gemiddelde inkomen vertegenwoordigt.

Voorts is die gang van zaken ook onaanvaardbaar omdat hij een onvoorzien ommezwaai inhoudt voor al wie zijn of haar recht op loopbaanonderbreking of brugpensioen heeft uitgeoefend. De betrokkenen konden vooraf immers niet weten dat hun beslissing later nadelig zou uitvallen voor hun pensioen. Tot slot is die maatregel al evenmin rechtvaardig ten aanzien van de werklozen, want die hebben er niet voor gekozen werkloos te zijn.

Een van de amendementen die wij in bijkomende orde hadden ingediend tijdens de besprekking in de commissie voor de Sociale Zaken, strekte ertoe te bewerkstelligen dat de nieuwe regeling op zijn minst pas van toepassing zou zijn op de mensen die vanaf 1 januari 2008 volledig werkloos worden, voltijds op brugpensioen gaan, dan wel kiezen voor een volledige loopbaanonderbreking of een volledig tijdskrediet. Aldus zou ook het akkoord over dit Generatiepact worden gerespecteerd, want daarin was vooropgezet dat de bestaande brugpensioenen buiten schot zouden blijven.

Wil men de kleine pensioenen van de werknemers met een onvolledige loopbaan vrijwaren, dan is het onontbeerlijk dit artikel in te trekken.

Nr. 15 VAN MEVROUW GENOT

Art. 76

Het ontworpen artikel 339 aanvullen met een § 4, luidende:

«§ 4. De Koning mag geen verminderingen toestaan die betrekking hebben op de negatieve sociale-zekerheidsbijdragen.».

VERANTWOORDING

De Nationale Arbeidsraad stelt de techniek van de negatieve sociale-zekerheidsbijdragen aan de kaak. Die techniek bestaat erin dat een bedrijf dat een aantal werknemers in dienst neemt, niet alleen geen sociale bijdragen hoeft te betalen, maar

prise. Tout à fait contraire aux principes généraux sur lesquels les partenaires sociaux s'étaient mis d'accord le 23 octobre 2002. Et un dangereux précédent pour le défancement structurel de la sécurité sociale et la non participation de certains travailleurs.

N° 16 DE MME GENOT

Art. 30bis (*nouveau*)

Dans le Titre IV «Emploi» insérer un chapitre 4bis, contenant l'article 30bis, rédigé comme suit:

«Chapitre 4bis. — accompagner les travailleurs de plus de 45 ans;

«Art. 30bis. — Chaque travailleur de plus de 40 ans bénéficie d'un entretien bisannuel sur ses perspectives d'avenir avec un responsable de l'entreprise ou, si l'entreprise le préfère, avec un bureau de咨询 en ressources humaines ou avec une autre organisation externe, agréé par le ministre de l'Emploi sur la base de critères déterminés par le Roi, via un arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Chaque travailleur de plus de 40 ans bénéficie d'un entretien quinquennal avec un service externe de conseil en matière de carrière, agréé par sa Région et indépendant de son entreprise. L'organisation de cette prestation, indépendamment du congé-éducation payé, se réalise selon des modalités déterminées par le Roi après concertation avec les Régions.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres et concerté avec les Régions, les compensations financières favorisant le passage d'un travail lourd à un travail léger et la valorisation de ses compétences pour un travailleur âgé de plus de 45 ans.».

JUSTIFICATION

Les raisons pour lesquels un travailleur âgé de plus de 45 ans cherche à quitter son emploi tiennent à la pénibilité de son travail, à un manque de reconnaissance de ses compétences et au peu de perspectives d'avenir qui lui sont proposées, c'est ce qu'attestent différentes études sociologiques récemment publiées.

er in het algemeen zelfs minder verschuldigd is. Een en ander staat volkomen haaks op de algemene beginselen waarover de sociale partners het op 23 oktober 2002 waren eens geworden. Doordat die techniek bijdraagt tot een structurele definciering van de sociale zekerheid en ertoe leidt dat sommige werknemers er niet meer aan participeren, vormt ze bovenbien een gevaarlijk precedent.

Nr. 16 VAN MEVROUW GENOT

Art. 30bis (*nieuw*)

A. In titel IV «Werk», een hoofdstuk 4bis invoegen, dat een artikel 30bis bevat en als opschrift heeft:

«Begeleiding van de werknemers ouder dan 45 jaar»;

B. In dat hoofdstuk 4bis een artikel 30bis (*nieuw*) invoegen, luidende:

«Art. 30bis. — Elke werknemer die ouder is dan 40 jaar, heeft om de twee jaar recht op een gesprek over zijn toekomstperspectieven met een leidinggevende persoon van de onderneming, of, zo de onderneming zulks verkiest, met een consultancybureau in human resources dan wel met een externe instantie die is erkend door de minister van Werk op grond van criteria die worden bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Elke werknemer die ouder is dan 40 jaar heeft om de vijf jaar recht op een gesprek met een externe dienst voor loopbaanadvies, die is erkend door zijn gewest en onafhankelijk optreedt ten opzichte van zijn onderneming. De regeling van die prestatie, die geen verband houdt met de regeling voor betaald educatief verlof, gebeurt volgens de door de Koning bepaalde nadere voorwaarden, na overleg met de gewesten.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en in overleg met de gewesten, de financiële compensaties die de overgang van zwaar naar licht werk moeten vergemakkelijken, alsook de valorisering van de capaciteiten van een werknemer die ouder is dan 45 jaar».

VERANTWOORDING

Werknemers die ouder zijn dan 45 jaar en overwegen hun baan op te geven, doen dat omdat het werk zwaar is, hun capaciteiten onvoldoende worden erkend en ze weinig toekomstperspectieven krijgen aangeboden. Een en ander wordt aangetoond door divers en recent gepubliceerd sociologisch onderzoek.

Pour répondre à ce mal-être, il convient de se mettre à l'écoute des travailleurs expérimentés, de connaître leurs intentions, de leur permettre de valoriser leurs compétences auprès des plus jeunes ou de lever le pied progressivement par rapport à un travail trop pénible.

Il convient que ces différentes mesures soient prises en étroite concertation avec les Régions, compétentes pour l'orientation professionnelle des travailleurs, qui doivent agréer ces dispositifs et les financer.

Cela correspond par ailleurs aux mesures 26, 27, 49 et 50 telles que prévues dans le projet de Pacte.

N° 17 MME GENOT

Art. 30

Remplacer l'alinéa 1er comme suit:

«§ 1er. Lorsque les efforts globaux en matière de formation de tous les employeurs relevant du champ d'application de loi du 5 décembre 1968 relative aux conventions collectives de travail et aux commissions paritaires n'atteignent pas ensemble au moins 1,9 pct de la masse salariale totale des entreprises, la cotisation patronale est augmentée de la différence entre l'investissement effectif dans la formation et l'objectif de 1,9% pour le financement du congé-éducation payé pour les entreprises appartenant aux secteurs qui réalisent des efforts insuffisants en matière de formation.

Le Roi peut déroger, par arrêté décidé en Conseil des ministres et selon les conditions et modalités déterminées par Lui, à cette augmentation de cotisation, notamment quand les entreprises concernées se trouvent en graves difficultés financières.»

JUSTIFICATION

La priorité pour garantir la compétitivité des entreprises mais également maintenir la motivation des travailleurs au travail est d'investir dans la formation continuée des travailleurs. C'est d'ailleurs un des éléments essentiels du processus de Lisbonne par rapport la Belgique est déjà en retard. Il convient d'encourager les entreprises et les secteurs à investir effectivement dans la formation. Le cas échéant, la pénalité payée par les entreprises ou les secteurs qui n'assurerait pas leur obligation de formation est destinée au financement du congé-éducation bénéficiant à tous les travailleurs. Congé éducation diminué dans la loi programme de décembre 2005 par le gouvernement en raison de moyens insuffisants.

Om dat gevoel van onbehagen weg te werken, moet worden geluisterd naar de mening van die ervaren werknemers en moet hen worden gevraagd naar hun intenties. Tevens moeten ze de kans krijgen hun ervaring ten dienste te stellen van de jongste werknemers, of moeten ze hun al te zware arbeidsprestaties geleidelijk kunnen afbouwen.

Die diverse maatregelen moeten worden genomen in nauw overleg met de gewesten, die bevoegd zijn inzake beroepsoriëntering van de werknemers. Het komt trouwens de gewesten toe die regelingen te erkennen en ze te financeren.

Een en ander ligt overigens in het verlengde van de maatregelen 26, 27, 49 en 50 die in het Generatiepact in uitzicht worden gesteld.

Nr. 17 VAN MEVROUW GENOT

Art. 30

Het eerste lid vervangen door wat volgt:

«Wanneer de totale inspanningen die inzake opleiding worden geleverd door alle werkgevers die ressorteren onder de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, niet minstens 1,9% van de totale loonmassa van de ondernemingen bedragen, wordt voor de ondernemingen uit de sectoren die ontoereikende inspanningen leveren inzake opleiding, de werkgeversbijdrage verhoogd met het verschil tussen de investeringen die daadwerkelijk in opleiding worden gedaan en de doelstelling van 1,9% voor de financiering van het betaald educatief verlof.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en onder de voorwaarden en nadere regels die Hij bepaalt, afwijkingen op die verhoogde bijdrage toestaan, met name als de betrokken ondernemingen in een slechte financiële situatie verkeren.».

VERANTWOORDING

Er moet worden geïnvesteerd in permanente opleiding van de werknemers. Zulks is van wezenlijk belang om te garanderen dat de ondernemingen concurrentieel blijven, maar ook om de werknemers op de werkvloer te blijven motiveren. Die bijscholing is overigens een van de krachtlijnen van de Lissabon-strategie, in verband waarmee België nu al achterop hinkt. De ondernemingen en de sectoren moeten aangemoedigd worden om daadwerkelijk in opleiding te investeren. Zo bepaalde ondernemingen of sectoren niet voldoen aan hun verplichting terzake, kan de verhoogde bijdrage die ze dan als sanctie moeten betalen, worden aangewend om de regeling van het betaald educatief verlof, dat alle werknemers ten goede komt, te financieren. De regering heeft wegens ontoereikende middelen het educatief verlof bij de programmawet van december 2005 ingeperkt.

N° 18 DE MME GENOT

Art. 76

A l'article 339, § 3, proposé, insérer l'alinéa suivant entre les alinéas 1er et 2:

«Les réductions groupe-cible visées aux §§ 1er et 2 ne sont accordées qu'à condition que le volume de l'emploi dans la société bénéficiaire de la déduction soit augmenté ou à tout le moins maintenu pendant les 4 derniers trimestres et les trois années qui suivent.».

JUSTIFICATION

Cet amendement vise à conditionner ces aides au maintien voire au développement de l'emploi, dès lors que l'intention déclarée par le gouvernement au regard de ce dispositif est de soutenir la politique de l'emploi. Il serait particulièrement paradoxal de constater que concomitamment au bénéfice de réductions de cotisation sociale, une entreprise déciderait de diminuer son volume d'emploi.

N° 19 DE MME GENOT

Art. 77

Compléter l'article 346, proposé, par une § 3bis, rédigé comme suit:

«§ 3bis. Les réductions groupe-cible visées aux §§ 1er et 2 ne sont accordées qu'à condition que le volume de l'emploi dans la société bénéficiaire de la déduction soit augmenté ou à tout le moins maintenu pendant les quatre derniers trimestres et les trois années qui la suivent.».

JUSTIFICATION

Cet amendement vise à conditionner ces aides au maintien voire au développement de l'emploi, dès lors que l'intention déclarée par le Gouvernement au regard de ce dispositif est de soutenir la politique de l'emploi. Il serait particulièrement paradoxal de constater que concomitamment au bénéfice de réductions de cotisation sociale, une entreprise déciderait de diminuer son volume d'emploi.

Zoé GENOT (Ecolo)

Nr. 18 VAN MEVROUW GENOT

Art. 76

In het ontworpen artikel 339, § 3, tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid invoegen:

«De in de §§ 1 en 2 bedoelde doelgroepverminderingen worden alleen toegekend op voorwaarde dat in de onderneming die de vermindering toegekend krijgt, het aantal banen wordt verhoogd of ten minste gelijk blijft gedurende de laatste vier kwartalen en de drie daaropvolgende jaren.».

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe die steunmaatregelen aan voorwaarden te onderwerpen, te weten dat het aantal banen moet worden gehandhaafd of verhoogd; de regering heeft immers duidelijk aangegeven dat deze regeling bedoeld is om het werkgelegenheidsbeleid te ondersteunen. Het zou dan ook heel paradoxaal zijn mocht worden vastgesteld dat een onderneming die minder sociale bijdragen hoeft te betalen, tegelijk zou overgaan tot het schrappen van banen.

Nr. 19 VAN MEVROUW GENOT

Art. 77

Het ontworpen artikel 346 aanvullen met een § 3bis, luidende:

«§ 3bis. De in de §§ 1en 2 bedoelde doelgroepverminderingen worden alleen toegekend op voorwaarde dat in de onderneming die de vermindering toegekend krijgt, het aantal banen wordt verhoogd of ten minste gelijk blijft gedurende de laatste vier kwartalen en de drie daaropvolgende jaren.».

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe die steunmaatregelen aan voorwaarden te onderwerpen, te weten dat het aantal banen moet worden gehandhaafd of verhoogd; de regering heeft immers duidelijk aangegeven dat deze regeling bedoeld is om het werkgelegenheidsbeleid te ondersteunen. Het zou dan ook heel paradoxaal zijn mocht worden vastgesteld dat een onderneming die minder sociale bijdragen hoeft te betalen, tegelijk zou overgaan tot het schrappen van banen.

N° 20 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71bis (*nouveau*)

Dans le Titre IV «Emploi», insérer un Chapitre 19, comprenant un article 71bis, libellé comme suit:

«Chapitre 19. — Mesures visant à renforcer les inspections de l'emploi étranger en Belgique

Art. 71bis. — À l'article 8, alinéa 1er, de la loi du 5 mars 2002 transposant la directive 96/71/CE du Parlement européen et du Conseil du 16 décembre 1996 concernant le détachement de travailleurs effectué dans le cadre d'une prestation de services et instaurant un régime simplifié pour la tenue de documents sociaux par les entreprises qui détachent des travailleurs en Belgique, le 5° est abrogé.».

N° 21 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71ter (*nouveau*)

Dans le même Chapitre, insérer un article 71ter, libellé comme suit:

«Art. 71ter. — Un article 8bis, libellé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Art. 8bis. — L'emploi de travailleurs détachés au sens de l'article 2 doit être notifié conformément à la déclaration immédiate de l'emploi prévue par le Roi, en vertu de l'article 38 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

Le Roi peut dispenser certaines catégories d'employeurs de l'obligation de faire les deux déclarations, pour autant que les données des travailleurs soient disponibles autrement, par exemple par le biais d'une déclaration établie conformément à la législation relative à la sécurité sociale.».

N° 22 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71quater (*nouveau*)

Dans le même Chapitre, insérer un article 71quater, libellé comme suit:

Nr. 20 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71bis (*nieuw*)

In titel IV «Werk», een hoofdstuk 19, dat een artikel 71bis bevat, toevoegen, luidend als volgt:

«Hoofdstuk 19. — Maatregelen tot versterking van de inspecties van buitenlandse werkgelegenheid in België

«Art. 71bis. — In artikel 8, van de wet van 5 maart 2002 tot omzetting van de richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, en tot invoering van een vereenvoudigd stelsel betreffende het bijhouden van sociale documenten door ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen, wordt opgeheven.».

Nr. 21 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71ter (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71ter invoegen, luidende:

«Art. 71ter. — In dezelfde wet wordt een artikel 8bis ingevoegd, luidend:

«Art. 8bis. — De tewerkstelling van ter beschikking gestelde werknemers als bedoeld in artikel 2 moet worden gemeld overeenkomstig de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling door de Koning bepaald krachtens artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

De Koning kan aan categorieën van werkgevers een vrijstelling van beide aangifteverplichtingen geven, voor zover de gegevens van de werknemers op een andere wijze beschikbaar zijn, bijvoorbeeld door een aangifte overeenkomstig de sociale zekerheidswetgeving.».

Nr. 22 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71quater (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71quater invoegen, luidende:

«Art. 71quater. — L'article 6ter, § 2, 1°, de l'arrêté royal n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux, est remplacé par le texte suivant:

«1° que, préalablement à l'occupation de travailleurs visée au § 1er, ils mettent à disposition la déclaration visée à l'article 8bis de la loi du 5 mars 2002 transposant la directive 96/71/CE du Parlement européen et du Conseil du 16 décembre 1996 concernant le détachement de travailleurs effectué dans le cadre d'une prestation de services et instaurant un régime simplifié pour la tenue de documents sociaux par les entreprises qui détachent des travailleurs en Belgique.».

N°23 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71quinquies (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71quinquies, libellé comme suit:

«Art. 71quinquies. — Les travailleurs indépendants non Belges qui effectuent un travail ou fournissent un service en Belgique doivent déclarer cette activité, pour autant qu'elle excède une durée fixée par le Roi. Le Roi détermine les données qui doivent être mentionnées dans la déclaration. Il détermine si la déclaration doit être faite auprès des autorités communales ou régionales. Il peut tenir compte à cet égard de l'ampleur des travaux et du secteur, mais il peut également instaurer une réglementation générale. Le Roi fixe aussi le mode de déclaration.

Le Roi peut supprimer les réglementations existantes imposant une obligation de déclaration, pour autant que ces déclarations contiennent les mêmes données que la déclaration visée à l'alinéa précédent.

Le Roi détermine quelles sont les institutions fédérales auxquelles la commune doit transmettre ces déclarations et il fixe les modalités de transmission de ces déclarations».

N° 24 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71sexies (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71sexies, libellé comme suit:

«Art.71quater. — In artikel 6ter, § 2, van het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten, wordt het 1° als volgt vervangen:

«1° zij, voorafgaand aan de tewerkstelling van de in § 1 bedoelde werknemers, de aangifte als bedoeld in artikel 8bis van de wet van 5 maart 2002 tot omzetting van de richtlijn 96/74/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de beschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, en tot invoering van een vereenvoudigd stelsel betreffende het bijhouden van sociale documenten door ondernemingen die in België werknemers ter beschikking stellen.».

Nr. 23 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Artikel 71quinquies (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71quinquies invoegen, luidende:

«Art. 71quinquies. — Niet-Belgische zelfstandigen die in België een werk uitvoeren of een dienst verrichten, dienen deze activiteit aan te geven, voor zover deze een door de Koning bepaalde duur overschrijdt. De Koning bepaalt welke gegevens de aangifte moet bevatten, of de aangifte aan de gemeentelijke of regionale overheid dient te gebeuren, waarbij hij dit kan laten afhangen van de grootte van de werken, de sector, maar ook een algemene regeling kan invoeren, en Hij legt de wijze van aangifte vast.

De Koning kan de bestaande regelingen die een meldingsplicht opleggen, afschaffen, voor zover ze dezelfde gegevens bevatten als de in het vorige lid bedoelde aangifte.

De Koning bepaalt de wijze waarop en aan welke federale instellingen de gemeente deze aangiftes moet doorsturen.».

Nr. 24 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Artikel 71sexies (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71sexies invoegen, luidende:

«Art. 71sexies. — Les travailleurs indépendants qui ne se conforment pas aux obligations visées à l'article 4 de l'arrêté royal précité seront punis d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de 500 à 2 500 euros».

N° 25 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71septies (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71septies, libellé comme suit:

«Art. 71septies. — L'article 31, § 1er, alinéa 2, de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs est abrogé.».

N° 26 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71octies (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71octies, libellé comme suit:

«Art. 71octies. — À l'article 11, § 1er, de l'arrêté royal n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux, les mots «d'une amende de 26 à 500 euros» sont remplacés par les mots «d'une amende de 260 à 5 000 euros».».

N° 27 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71novies (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71novies, libellé comme suit:

«Art. 71novies. — À l'article 56 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, les mots «d'une amende de 26 à 500 euros» sont remplacés par les mots «d'une amende de 260 à 5 000 euros».».

«Art. 71sexies. — De zelfstandigen die de in artikel 4 van het voornoemde koninklijk besluit genoemde verplichting niet naleven, worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 500 tot 2 500 euro.».

Nr. 25 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71septies (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71septies invoegen, luidende:

«Art. 71septies. — Artikel 31, § 1, tweede lid, van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, wordt opgeheven.».

Nr. 26 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71octies (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71octies invoegen, luidende:

«Art. 71octies. — Artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten, worden de woorden «met geldboete van 26 tot 500 euro» vervangen door de woorden «met een geldboete van 260 tot 5 000 euro».

Nr. 27 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Artikel 71novies (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71novies invoegen, luidende:

«Art. 71novies. — In artikel 56 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, worden de woorden «met een geldboete van 26 tot 500 euro» vervangen door de woorden «met een geldboete van 260 tot 5 000 euro».».

N° 28 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71*decies* (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71*decies*, libellé comme suit:

«Art. 71*decies*. — À l'article 42 de la loi du 12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs, les mots «d'une amende de 26 à 500 euros» sont remplacés par les mots «d'une amende de 260 à 5 000 euros».».

N° 29 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71*undecies* (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71*undecies*, libellé comme suit:

«Art. 71*undecies*. — À l'article 53 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, les mots «d'une amende de 26 à 500 euros» sont remplacés par les mots «d'une amende de 260 à 5 000 euros».».

N° 30 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71*duodecies* (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71*duodecies*, libellé comme suit:

«Art. 71*duodecies*. — L'article 8, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 30 avril 1999 relative à l'occupation des travailleurs étrangers est complété par la phrase suivante:

«Le Roi peut accorder à des entreprises de certains secteurs une dérogation à l'obligation de procéder à un examen du marché de l'emploi pour autant que le secteur ait conclu une convention avec l'autorité régionale en ce qui concerne la formation et l'accès aux professions à problème dans le secteur. Le Roi détermine les éléments que la convention doit contenir; celle-ci doit prévoir au minimum que les efforts en matière de formation du secteur sont aussi élevés ou plus élevés que ce qui a été autorisé pour déroger à l'obligation de procéder à un examen du marché de l'emploi. Si l'effort de formation s'amenuise malgré tout, le Roi peut retirer la dérogation à l'obligation de procéder à un examen du marché de l'emploi.».

Nr. 28 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71*decies* (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71*decies* invoegen, luidende:

«Art. 71*decies*. — In artikel 42 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon, worden de woorden «met geldboete van 26 tot 500 euro» vervangen door de woorden «met een geldboete van 260 tot 5 000 euro».».

Nr. 29 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71*undecies* (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71*undecies* invoegen, luidende:

«Art. 71*undecies*. — In artikel 53 van de Arbeidswet van 16 maart 1971, worden de woorden «met een geldboete van 26 tot 500 euro» vervangen door de woorden «met een geldboete van 260 tot 5000 euro».

Nr. 30 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71*duodecies* (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71*duodecies* invoegen, luidend:

«Art. 71*duodecies*. — Artikel 8, § 1, eerste lid, van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wordt aangevuld met de volgende zin:

«De Koning kan ondernemingen uit bepaalde sectoren een afwijking toestaan van een arbeidsmarktonderzoek, voor zover de sector een convenant heeft gesloten met de Gewestelijke overheid met betrekking tot de opleiding voor en de toeleiding naar de knelpuntberoepen in de sector. De Koning bepaalt de elementen die de convenant moet bevatten, minimaal moet deze de bepaling bevatten dat de opleidingsinspanningen van de sector even hoog of hoger zijn dan voor de afwijking van het arbeidsmarktonderzoek werd toegestaan. Indien de opleidingsinspanning toch zou dalen, kan de Koning de afwijking van de verplichting van het arbeidsmarktonderzoek weer intrekken.».

N° 31 DE MMES D'HONDT ET LANJRI

Art. 71terdecies (*nouveau*)

Dans le même Chapitre 19, insérer un article 71terdecies, libellé comme suit:

«Art. 71terdecies. — *L'utilisateur ou l'entreprise qui fait appel, pour effectuer une activité, à un indépendant étranger ou à une entreprise étrangère est responsable des infractions commises par l'indépendant étranger ou l'entreprise étrangère à la législation fiscale, sociale et du droit du travail.*».

JUSTIFICATION

Le 1er mai 2004, l'Union européenne s'est élargie à 10 nouveaux membres. La libre circulation des travailleurs, des biens et des services est d'application au sein de l'Union. En principe, les ressortissants des nouveaux États membres étaient donc libres d'effectuer en Belgique un travail salarié. Étant donné que l'on craignait que le marché du travail soit envahi, les États membres pouvaient instaurer des dispositions transitoires limitant la libre circulation. Notre pays a exploité cette possibilité, de sorte que les ressortissants de 8 nouveaux pays n'ont toujours pas librement accès à notre marché du travail. Il doit être décidé pour le 1er mai 2006 d'une prolongation de cette période.

Les habitants de ces pays ont pourtant d'ores et déjà la possibilité légale de travailler dans notre pays. Grâce à la libre circulation des services, les indépendants de l'Union européenne peuvent s'établir dans notre pays. Le même mécanisme fait en sorte que les entreprises étrangères puissent prêter des services en Belgique avec leur propre personnel étranger. Enfin, une entreprise belge peut engager des travailleurs étrangers détachés. Ces trois voies qui sont légales en soi font toutefois l'objet d'abus systématiques afin d'amener en Belgique de la main-d'œuvre étrangère bon marché et/ou qualifiée. Dans certains secteurs se produit le phénomène des faux indépendants. On constate que dans le cadre de l'exécution de missions par des entreprises étrangères en Belgique ou dans le cadre du détachement dans des entreprises belges, la règle selon laquelle les conditions salariales et de travail belges sont d'application dans ce cas n'est pas toujours respectée. Il y a par ailleurs le travail au noir «ordinaire» effectué par des travailleurs étrangers.

Il ne fait aucun doute que ces phénomènes sont néfastes. La perte de revenus pour la sécurité sociale est importante et les travailleurs étrangers risquent d'être exploités ou de travailler dans des conditions d'insécurité ou, du moins, d'illégalité. Les avantages irréguliers en termes de coûts génèrent une concurrence déloyale et placent les entreprises qui respectent la législation, de même que leurs travailleurs, dans une position économique difficile. Les montages qui sont élaborés provoquent souvent un sentiment de frustration dans les rangs des services d'inspection, parce que ceux-ci ne disposent pas des instruments législatifs nécessaires pour assurer une répression correcte.

Nr. 31 VAN DE DAMES D'HONDT EN LANJRI

Art. 71terdecies (*nieuw*)

In hetzelfde hoofdstuk 19, een artikel 71terdecies invoegen, luidend:

«Art. 71terdecies. — *De gebruiker of de onderneming die voor het uitvoeren van een activiteit een beroep doet op een buitenlandse zelfstandige of een buitenlandse onderneming, is aansprakelijk voor overtredingen door de buitenlandse zelfstandige of onderneming van de Belgische fiscale, sociale en arbeidsrechtelijke wetgeving.*».

VERANTWOORDING

Op 1 mei 2004 breidde de EU uit met tien nieuwe lidstaten. Binnen de Unie geldt het vrij verkeer van werknemers, goederen en diensten. In principe waren de onderdanen van de nieuwe lidstaten dus vrij om in België arbeid in loondienst uit te voeren. Omdat gevreesd werd voor een overrompeling van de arbeidsmarkt konden de lidstaten overgangsbepalingen invoeren die het vrij verkeer zouden beperken. Ons land paste deze mogelijkheid toe, zodat onderdanen van 8 nieuwe landen nog geen vrije toegang hebben tot onze arbeidsmarkt. Voor 1 mei 2006 moet worden beslist over een verlenging van deze periode.

Toch bestaan er nu reeds een aantal legale mogelijkheden voor de inwoners van deze landen om in ons land te werken. Dankzij het vrij verkeer van diensten kunnen zelfstandigen uit de EU zich in ons land vestigen. Hetzelfde mechanisme zorgt ervoor dat buitenlandse bedrijven diensten kunnen komen verrichten in België met hun eigen, buitenlands, personeel. Tenslotte is er de mogelijkheid voor een Belgisch bedrijf om gedetacheerde buitenlandse werknemers tewerk te stellen. Deze drie wegen die op zich legaal zijn, worden echter regelmatig misbruikt om goedkope en/of geschoold buitenlandse arbeidskrachten naar België te halen. In sommige sectoren speelt het fenomeen van de schijnzelfstandigheid. Er is de vaststelling dat in het kader van de uitvoering van opdrachten door buitenlandse bedrijven in België of in het kader van de detaching naar Belgische bedrijven, de regel dat de Belgische loon- en arbeidsvoorwaarden in dat geval van toepassing zijn, niet steeds wordt gerespecteerd. Daarnaast is er bovendien het «gewone» zwartwerk door werknemers uit het buitenland.

Er kan geen twijfel over bestaan dat deze fenomenen nefast zijn. De inkomstenderving voor de sociale zekerheid is groot, het risico bestaat dat de buitenlandse werknemers worden uitgebuit, of in onveilige of minstens illegale situaties moeten werken. De onrechtmatige kostenvoordelen leiden tot oneerlijke concurrentie en brengen bedrijven die de wetgeving wel respecteren, evenals hun werknemers, in een moeilijke economische positie. De constructies die worden opgezet laten de inspectiediensten vaak gefrustreerd achter, omdat de nodige wetgevende instrumenten ontbreken om een correcte handhaving mogelijk te maken.

En ce qui concerne le phénomène des faux indépendants, cela fait déjà longtemps qu'est annoncée une initiative législative déterminant les critères permettant de vérifier de manière différenciée, en fonction du secteur, s'il est question ou non d'une activité indépendante ou salariée.

En ce qui concerne le renforcement et la coordination des services d'inspection, diverses initiatives ont été prises ces dernières années, comme la création du Conseil fédéral de lutte contre le travail illégal et la fraude sociale, les engagements dans le cadre de la note «solidarité sociale» approuvée au Conseil des ministres de Gembloux le 14 janvier 2004 et l'amélioration du soutien informatique. L'actualité montre que ces efforts doivent être poursuivis.

L'arsenal législatif peut, lui aussi, encore être renforcé (ce qui est également le propos du présent amendement), et ce, sur cinq plans:

- la déclaration Dimona est étendue aux travailleurs étrangers d'employeurs étrangers, qui relèvent d'une sécurité sociale étrangère (cette disposition vise le travailleurs détachés);

- l'obligation de déclaration pour les travailleurs indépendants qui viennent effectuer un travail dans notre pays.

Le but de ces deux mesures est, au moins, de faire en sorte qu'un contrôle soit possible. Les inspections doivent naturellement d'abord savoir qui travaille dans notre pays avant de pouvoir contrôler si ce travail s'effectue de manière légale.

- le relèvement des amendes relatives à une série d'infractions; certaines amendes sont en effet à peine dissuasives, leur montant étant trop faible par rapport aux revenus importants que la fraude peut générer. Il est souhaitable, pour les infractions visées, de relever non seulement les amendes pénales mais aussi les amendes administratives.

- rétablissement de l'ancienne version d'un article de la loi relative aux mises à disposition. La nouvelle version prévoit en effet une exception à l'interdiction de détachement lorsque, contrairement à la règle générale, il y a exercice de l'autorité qui appartient normalement à l'employeur, si bien qu'il n'y a pas de détachement ni, partant, d'infraction. Étant donné que ces exceptions sont larges et facilement utilisables par les quelques employeurs de mauvaise foi, tout contrôle est pratiquement impossible.

- l'assouplissement de l'octroi de permis de travail fera en sorte que les employeurs recourent moins vite à d'autres procédés légaux et illégaux pour pourvoir aux fonctions critiques.

Il importe, à cet égard, que les efforts consentis en matière de formation et d'orientation vers ces secteurs à l'intention des travailleurs belges ne soient pas réduits mais intensifiés.

- enfin, les utilisateurs sont également rendus responsables en ce qui concerne les obligations en matière de fiscalité, de sécurité sociale et de droits du travail de leurs sous-traitants qui emploient des travailleurs étrangers.

Wat betreft de schijnzelfstandigheid wordt reeds lange tijd een wetgevend initiatief in het vooruitzicht gesteld dat criteria moet bevatten om op een sectoraal gedifferentieerde manier na te gaan of er al dan niet sprake is van zelfstandigheid of loondienst.

Inzake de versterking en de coördinatie van de inspectiediensten werden de afgelopen jaren initiatieven genomen zoals de oprichting van de Federale Raad voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude, de aanwervingen in het kader van de nota «sociale solidariteit» goedgekeurd op de Ministerraad van Gembloux op 17 januari 2004 en de verbetering van de informatica-ondersteuning. De actualiteit toont dat deze inspanningen nog moeten worden verdergezet.

Ook het wettelijk instrumentarium kan nog versterkt worden, wat ook de betrekking is van dit wetsvoorstel, op vijf vlakken:

- de Dimona-aangifte wordt uitgebreid naar buitenlandse werknemers van buitenlandse werkgevers, die onder een buitenlandse sociale zekerheid vallen (dit viseert de gedetacheerde werknemers);

- meldingsplicht voor zelfstandigen die in ons land werk komen verrichten.

Het doel van deze twee maatregelen is om er minstens voor te zorgen dat controle mogelijk is. De inspecties moeten uiteraard eerst weten wie in ons land werkt, voor ze kunnen controleren of dit op een wettelijke manier gebeurt.

- optrekken van de boetes voor een aantal overtredingen, sommige schrikken immers nauwelijks af, doordat hun bedrag te klein is in vergelijking met de grote opbrengsten die fraude kan genereren. Het is wenselijk om naast de strafrechtelijke boetes ook de administratieve boetes op te trekken voor de bedoelde overtredingen.

- herstel van de oude versie van een artikel van de wet in verband met terbeschikkingstellingen, de nieuwe versie zorgt immers voor een uitzondering op het verbod van terbeschikkingstelling wanneer er in tegenstelling tot de algemene regel, een uitoefening van het gezag is dat normaal aan de werkgever toekomt, waardoor er geen terbeschikkingstelling is en dus ook geen overtreding. Doordat die uitzonderingen ruim zijn en makkelijk bruikbaar voor de enkele werkgevers die te kwader trouw zijn, wordt controle haast onmogelijk.

- De versoepeling van de toekenning van arbeidsvergunningen zal ervoor zorgen dat werkgevers minder snel hun toevlucht zullen nemen tot andere legale en illegale constructies, voor de opvulling van knelpuntberoepen.

Belangrijk daarbij is dat de inspanningen op het vlak van opleiding en toeleiding naar deze sectoren, voor de Belgische werknemers, niet verminderen, maar integendeel verder toenemen.

- Tenslotte worden gebruikers ook aansprakelijk gemaakt voor de verplichtingen inzake fiscaliteit, sociale zekerheid en arbeidsrecht van hun onderaannemers die met buitenlandse werknemers werken.

– d'autres mesures légales supplémentaires peuvent sans aucun doute renforcer encore davantage les mesures précitées. On peut imaginer, par exemple, un assouplissement de l'octroi de permis de travail pour certains secteurs comportant des professions critiques, moyennant le respect de certaines conditions, de manière que la main-d'œuvre intérieure continue de se voir offrir des opportunités. Des accords sectoriels peuvent également être conclus en vue de permettre des inspections ciblées.

DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 71bis et 71ter

Actuellement, il existe deux possibilités pour déclarer l'emploi de travailleurs étrangers qui travaillent en Belgique dans le cadre d'un détachement. Ou bien il s'agit d'un détachement de moins de six mois, auquel cas l'employeur peut choisir de déclarer cet emploi à la Direction générale Contrôle des lois sociales et de tenir une copie des documents étrangers équivalents au compte individuel (article 6ter, § 2, de l'arrêté royal n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux). Dans tous les autres cas, c'est en théorie la déclaration Dimona ordinaire qui est d'application. Dans la pratique, l'absence de déclaration par Dimona est tolérée car ces employeurs ne sont pas assujettis à l'ONSS.

Ces articles prévoient de contraindre explicitement les employeurs qui emploient du personnel dans le cadre d'un détachement à effectuer une déclaration Dimona. Le Roi est habilité à dispenser certain(e)s (catégories d') employeurs de cette obligation s'il peut obtenir ces informations par un autre biais. Si les documents E101 sont systématiquement introduits dans une banque de données, il est en effet souhaitable, dans le cadre de la simplification administrative, de ne maintenir qu'une seule déclaration.

Article 71quater

Cet article adapte l'article 6ter de l'arrêté royal n° 5 concernant les documents sociaux en fonction des articles précédents en vue de remplacer l'obligation de déclaration à l'inspection par une déclaration Dimona ou par un autre mode de fourniture de données visé aux articles précédents.

– Andere bijkomende wettelijke maatregelen kunnen ongetwijfeld de voormelde nog versterken. Zo kan worden gedacht aan een versoepeling van de toekenning van arbeidsvergunningen voor bepaalde sectoren met knelpuntenberoepen, voor zover bepaalde voorwaarden worden nageleefd, zodat ook de binnenlandse werknachten kansen blijven krijgen. Ook sectorale convenanten kunnen worden afgesloten om doelgerichte inspecties mogelijk te maken.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 71bis en 71ter

Momenteel zijn er twee mogelijkheden om de tewerkstelling van buitenlandse werknemers die in het kader van een terbeschikkingstelling in België werken te melden. Ofwel gaat het om een terbeschikkingstelling van minder dan zes maanden, waarbij de werkgever ervoor kan kiezen deze tewerkstelling aan te geven aan de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten en een afschrift bij te houden van de buitenlandse documenten die vergelijkbaar zijn met de individuele rekening (artikel 6ter, § 2, van het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten). In alle andere gevallen is in theorie de gewone Dimona-verplichting van toepassing. In de praktijk wordt de niet-aangifte via Dimona gedoogd omdat die werkgevers niet RSZ-plichtig zijn.

Deze artikelen zorgen ervoor dat werkgevers die personeel tewerkstellen in het kader van een terbeschikkingstelling de expliciete verplichting opgelegd krijgen om een Dimonaaangifte uit te voeren. De Koning kan bepaalde (categorieën van) werkgevers vrijstellen van deze verplichting, indien Hij deze gegevens op een andere manier kan krijgen. Immers, indien de inkomende E101-documenten systematisch in een databank worden ingevoerd, is het in het kader van de administratieve vereenvoudiging wenselijk om slechts één melding te behouden.

Artikel 71quater

Dit artikel past artikel 6ter van het koninklijk besluit nr. 5 betreffende sociale documenten aan de vorige artikelen aan, met het oog op het vervangen van de meldingsplicht aan de inspectie door een Dimona-aangifte of een andere manier van het leveren van deze gegevens, zoals bedoeld in de vorige artikels.

Articles 71^{quinquies} et 71^{sexies}

Ces articles instaurent une obligation de déclaration communale pour les travailleurs indépendants étrangers qui fournissent un service ou effectuent un travail en Belgique. Il prévoit par ailleurs une disposition pénale visant à sanctionner la non-observation de cette obligation de déclaration.

Article 71^{septies}

Avant 2000, le détachement n'était pas autorisé, sauf à titre exceptionnel, par exemple en matière de travail intérimaire ou dans le cadre d'une collaboration entre entreprises, moyennant l'accord de la direction du Contrôle des lois sociales. Toute preuve d'infraction pouvait alors être établie relativement aisément sur la base de l'article 31, § 1er alinéa 1er, de la loi du 24 juillet 1987:

«Est interdite l'activité exercée [...] par une personne physique ou morale qui consiste à mettre des travailleurs qu'elle a engagés, à la disposition de tiers qui utilisent ces travailleurs et exercent sur ceux-ci une part quelconque de l'autorité appartenant normalement à l'employeur».

Un alinéa 2 a cependant été ajouté à cet article depuis 2000:

«Ne constitue toutefois pas l'exercice d'une autorité au sens du présent article, le respect par le tiers des obligations qui lui reviennent en matière de bien-être au travail ainsi que des instructions données par le tiers, en vertu du contrat qui le lie à l'employeur, quant aux temps de travail et aux temps de repos et quant à l'exécution du travail convenu».

Le problème que pose cet article est que la direction du Contrôle des lois sociales ne dispose plus aujourd'hui que de peu d'éléments pour démontrer que l'utilisateur a exercé une autorité. En effet, celle-ci ne peut pas invoquer des obligations concernant le bien-être au travail ou des instructions quant aux temps de travail et aux temps de repos ou quant à l'exécution du travail convenu».

La technique de la fourniture de personnel est, en d'autres termes, très utilisée à l'heure actuelle et extrêmement difficile à contrôler, les services de contrôle n'ayant plus aucune emprise sur l'utilisateur alors que c'était précisément à ce niveau-là que se situait la force de la législation en vigueur.

Artikelen 71^{quinquies} en 71^{sexies}

Deze artikelen voeren een gemeentelijke meldingsplicht in voor buitenlandse zelfstandigen die in België een dienst verrichten of een werk uitvoeren, en voeren een strafbepaling in voor wie zich niet aan deze meldingsplicht houdt.

Artikel 71^{septies}

Vóór 2000 mocht ter beschikkingstelling niet, behalve voor uitzonderingen zoals uitzendarbeid en tussen ondernemingen mits toelating van Toezicht Sociale Wetten. De bewijsvoering hiervoor was relatief gemakkelijk via artikel 31, § 1, eerste lid, van de wet van 24 juli 1987:

«Verboden is de activiteit die [...] door een natuurlijke of een rechtspersoon wordt uitgeoefend om door hen in dienst genomen werknemers ter beschikking te stellen van derden, die deze werknemers gebruiken en over hen enig gedeelte van gezag uitoefenen dat normaal aan de werkgever toekomt.».

Sedert 2000 is er een 2de lid aan dit artikel toegevoegd:

«Geldt evenwel niet als uitoefening van gezag in de zin van het artikel, het naleven door de derde van de verplichtingen die op hem rusten inzake het welzijn op het werk, alsook de instructies die door de derde worden gegeven in uitvoering van de overeenkomst die hem met de werkgever verbindt, zowel inzake arbeids- en rusttijden als inzake de uitvoering van het overeengekomen werk.».

Probleem met dit artikel is dat er weinig overblijft voor het Toezicht Sociale Wetten om te bewijzen dat er gezag wordt uitgeoefend door de gebruiker. Het mag immers niet gaan over de verplichtingen inzake welzijn op het werk, en ook niet over instructies inzake arbeids- en rusttijden noch over de uitvoering van het overeengekomen werk.

Met andere woorden: uitlenen is een veel toegepaste techniek geworden die heel moeilijk te controleren valt. De controlediensten hebben geen verhaal meer tegen de gebruiker, terwijl dit net de kracht van de wetgeving was.

Cet article supprime l'alinéa 2, rétablissant ainsi l'article dans son ancienne version, qui confère un plus grand pouvoir d'action aux services d'inspection et facilite le contrôle de l'application de la loi.

Article 71 octies

Cet article décuple l'amende due du chef de non-déclaration ou de déclaration inexacte des prestations. L'amende actuelle est de 125 euros. Or, le gain retiré par l'employeur qui met un travailleur en chômage économique durant un mois, tout en le faisant travailler au noir, atteint très vite le décuple du montant des cotisations de sécurité sociale impayées.

Article 71 novies

Cet article décuple l'amende due du chef de non-respect des CCT belges. Il revêt surtout un intérêt au niveau des violations des règles afférentes au salaire minimum ou à la durée de travail. À l'heure actuelle, l'amende minimum est de 125 euros, mais l'employeur qui occupe un travailleur étranger auquel il ne verse que la moitié du salaire horaire normal récupère ce montant en quelques jours.

Article 71 decies

Cet article décuple l'amende due du chef de non-respect de la législation relative à la protection de la rémunération. Le fait d'opérer des retenues illégales sur la rémunération d'un travailleur étranger constitue un exemple d'infraction à cette législation. Ces pratiques sont insultantes pour le travailleur. Il s'agit en réalité d'une forme d'exploitation. L'amende minimum prévue à l'heure actuelle est de 125 euros.

Article 71 undecies

Cet article décuple l'amende due du chef de non-respect des dispositions relatives à la durée du travail, au travail de nuit, au travail des enfants, etc. Un employeur étranger qui fait travailler des enfants de 12 ans ne paie qu'une amende très faible. L'amende minimum est de 125 euros.

Article 71 duodecies

Cet article supprime l'examen du marché de l'emploi préalable à l'octroi d'un permis de travail, pour autant

Dit artikel schrapht het tweede lid en herstelt het artikel dus in de oude lezing, die de inspectiediensten meer slagkracht geeft en de handhaving vergemakkelijkt.

Artikel 71 octies

Dit artikel vertenvoudigt de boete voor het niet of fout aangeven van prestaties. Momenteel bedraagt dit 125 euro, maar wie een maand lang een werknemer op economische werkloosheid zet en in het zwart laat werken, wint daarmee al gauw het tienvoudige aan niet-betaalde RSZ.

Artikel 71 novies

Dit artikel vertenvoudigt de boete voor het niet naleven van de Belgische CAO's, dit is vooral belangrijk voor schendingen van regels inzake minimumlonen of arbeidsduur. Momenteel bedraagt de minimumveroordeling 125 euro, maar wie een buitenlandse arbeidskracht aan het werk zet voor een half uurloon, haalt dit bedrag er op enkele dagen uit.

Artikel 71 decies

Dit artikel vertenvoudigt de boete voor het niet naleven van de wetgeving betreffende de bescherming van het loon. Het doen van onwettige inhoudingen op het loon van een buitenlandse werknemer is een voorbeeld van een schending van deze wetgeving. Dit is beledigend voor de werknemer en komt neer op uitbuiting. De huidige minimumveroordeling bedraagt 125 euro.

Artikel 71 undecies

Dit artikel vertenvoudigt de boete voor het niet naleven van de bepalingen inzake arbeidsduur, nachtarbeid, kinderarbeid, enzovoort. Een buitenlandse werkgever die 12-jarige kinderen aan de slag zet, betaalt een erg lage boete. De minimumveroordeling bedraagt 125 euro.

Artikel 71 duodecies

Dit artikel zorgt ervoor dat het voorafgaand arbeidsmarktonderzoek voor de toekenning van een

que le secteur dont relève l'entreprise ait conclu au préalable avec l'autorité régionale un accord relatif à la formation et à l'accompagnement pour les professions critiques.

Article 71*terdecies*

Cet article instaure une responsabilité générale de l'utilisateur pour les infractions aux législations fiscale, sociale et du travail commises par des indépendants et firmes étrangers.

arbeidsvergunning wordt uitgeschakeld, voor zover de sector waartoe de onderneming behoort, voorafgaand een convenant heeft gesloten met de Gewestelijke overheid over de opleiding voor en toeleiding naar de knelpuntberoepen.

Artikel 71*terdecies*

Dit artikel voert een algemene aansprakelijkheid in van de gebruiker voor overtredingen van de fiscale, sociale en arbeidswetgeving door buitenlandse zelfstandigen en ondernemingen.

Greta D'HONDT (CD&V)
Nahima LANJRI (CD&V)